

Broj:

Podgorica, 21.04.2023. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije na osnovu čl. 20f st 1 t.10 Zakona o zaštiti konkurencije („Sl. list CG”, br. 33/12, 13/18 i 145/21) i člana 10 st. 1 i 2 Zakona o kontroli državne pomoći („Sl. list CG”, br. 12/18), u postupku davanja mišljenja po zahtjevu Opštine Kolašin, a na osnovu prijedloga mišljenja direktora Agencije za zaštitu konkurencije, na sjednici održanoj 21.04.2023.godine donosi

MIŠLJENJE

Plan šema državne pomoći za 2023. godinu Opštine Kolašin, koji se odnosi na finansiranje privrednih društava DOO „Komunalno“ Kolašin i DOO „Vodovod i kanalizacija“ Kolašin u vidu direktnih bespovratnih sredstava, ne odnosi se na pitanja državne pomoći, shodno članu 2 Zakona o kontroli državne pomoći.

O b r a z l o ž e n j e

Zahtjev

Opština Kolašin – Sekretarijat za finansije, imovinu i ekonomski razvoj (u daljem tekstu: „Opština“) se Aktom broj: 04-1383 od 22.02.2023. godine, zavedenim u Agenciji za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: „Agencija“) pod brojem 05-430/23-182/1 dana 24.02.2023. godine, obratila se sa Zahtjevom za davanje mišljenja u vezi sa Planom šema državne pomoći koji se odnosi na finansiranje privrednih društava: DOO „Komunalno“ Kolašin i DOO „Vodovod i kanalizacija“ Kolašin.

Uz inicijalni zahtjev, dostavljena je i sljedeća dokumentacija:

- Ugovor o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti u Opštini Kolašin, br. 02-684 od 12.02.2019. godine;
- Ugovor o izvođenju radova na održavanju atmosferske kanalizacije, gradske fontane i javnih česama u Kolašinu za 2022. godinu, broj: 02-948 od 18.02.2022. godine;
- Odluka o Budžetu Opštine Kolašin za 2023. godinu, broj: 01-7951 od 28.12.2022. godine;

Odlukom o Budžetu Opštine Kolašin za 2023. godinu predviđena su sredstva za transfer privrednim društvima čiji je osnivač Opština Kolašin:

- DOO „Komunalno“ Kolašin u iznosu od 125.000 eura i
- DOO „Vodovod i kanalizacija“ Kolašin, u iznosu od 35.000 eura.

Ocjena

Analizom predmetne dokumentacije, Agencija je utvrdila da bi, prenos sredstava od strane opštine Kolašin privrednim društvima DOO „Komunalno“ Kolašin i DOO „Vodovod i kanalizacija“ Kolašin, predstavljao vršenje zakonskih ovlaštenja organa lokalne samouprave. Naime, članom 4 i 27 Zakona o lokalnoj samoupravi („Sl. list CG“ br. 2/18, 34/19 i 38/20) definisane su nadležnosti i ovlaštenja organa lokalne samouprave. Stoga, član 4 navodi da se u opštini vrše poslovi od neposrednog i zajedničkog interesa za lokalno stanovništvo. Opština vrši i poslove koji su joj prenijeti zakonom ili povjereni propisom Vlade. Odredbom člana 27 stav 1 tačka 1 ovog Zakona definisano je da organ lokalne samouprave uređuje i obezbjeđuje obavljanje i razvoj komunalnih djelatnosti, održavanje komunalne infrastrukture i komunalnog reda. Dalje, tačkom 8 istog člana regulisano je pitanje upravljanja otpadom, dok je tačkom 9 definisano da opština uređuje i obezbjeđuje uslove za upravljanja vodama, vodnim zemljištem i vodnim objektima od lokalnog značaja, stara se o njihovoj zaštiti i korišćenju, izdaje vodna akta i vodi propisane evidencije, utvrđuje erozivna područja, protiverozivne mjere i sprovodi zaštitu od erozija i bujica, organizuje i obezbjeđuje obavljanje drugih poslova iz oblasti upravljanja, korišćenja i zaštite voda i vodosnabdijevanja.

Sa druge strane, iz ugla propisa o državnoj pomoći, sredstava za vodosnabdijevanje i uklanjanje komunalnog otpada predstavljaju najčešći slučaj prirodnog monopola, ukoliko se koriste za pružanje usluga krajnjim korisnicima pod jednakim i nediskriminatornim uslovima. Ugovorom o izvođenju radova na održavanju atmosferske kanalizacije, gradske fontane i javnih česama u Kolašinu za 2022. godinu, broj: 02-948 od 18.02.2022. godine Opština i Vodovod i kanalizacija DOO su usaglasili:

- Vođenje radova na tekućem održavanju i otklanjanju nedostataka na objektima atmosferske kanalizacije

Dakle, isključuje se prisustvo državne pomoći i nema potencijalnog uticaja na trgovinu ili narušavanje konkurencije za izgradnju vodne infrastrukture u slučaju prirodnog monopola i neznatnog privatnog finansiranja, ukoliko vodovodne mreže predstavljaju prirodne monopole koji nisu u konkurenciji sa drugim infrastrukturama iste prirode, jer bi njihovo dupliranje bilo neekonomično, a privatno finansiranje izgradnje takve infrastrukture je obično beznačajno.

Uticaj na trgovinu i/ili narušavanje konkurencije je obično isključeno u pogledu izgradnje infrastrukture u slučajevima kada u isto vrijeme:

- (i) infrastruktura se ne suočava sa direktnom konkurencijom,
- (ii) privatno finansiranje je beznačajno i
- (iii) infrastruktura nije dizajnirana da selektivno favorizuje određeno preduzeće ili sektoru, ali pruža koristi za društvo u cjelini.

Da bi ukupan iznos javnog finansiranja datog projekta bio izvan pravila o državnoj pomoćimora se osigurati da sredstva predviđena za izgradnju infrastrukture u situacijama navedenim u stavu 211 ne mogu koristiti za unakrsno subvencionisanje drugih privrednih djelatnosti, uključujući

upravljanje infrastrukturom. Unakrsno subvencionisanje se može isključiti tako što će se osigurati da se vlasnik infrastrukture ne angažuje u bilo kojoj drugoj privrednoj djelatnosti, ili ako je vlasnik angažovan u drugoj privrednoj djelatnosti – vođenjem odvojenih računa dodjeljivanjem troškova i prihoda na odgovarajući način i obezbjeđivanjem da javno finansiranje ne koristi druge djelatnosti

Postoje okolnosti u kojima određene infrastrukture nisu u direktnoj tržišnoj konkurenciji s drugim infrastrukturom iste vrste ili s drugim infrastrukturom drukčije vrste koje nude iste, ili slične usluge. Nepostojanje direktne tržišne konkurencije među infrastrukturom vjerovatno postoji kod sveobuhvatnih mrežnih infrastrukture koje su prirodni monopoli, tj. čije bi dupliranje bilo neekonomično, zbog čega je privatno finansiranje izgradnje infrastrukture neznatno – navedeno je u stavu 211 Obavještenja Komisije (EU) o pojmu državne pomoći iz člana 107 stav 1 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije (2016/C 262/01) koje je sastavni dio Pravilnika o listi pravila državne pomoći („Sl. list CG“ br. 35/14...52/22).

Dalje, izgradnja sveobuhvatne mreže za vodosnabdijevanje i kanalizaciju kao takva obično ispunjava gore navedene uslove i stoga njeno finansiranje ne narušava konkurenciju niti utiče na trgovinu između država članica i Crne Gore. Uslov relevantan za beznačajno privatno finansiranje vodne infrastrukture mora se procijeniti na nivou cijele države članice, a ne na regionalnom ili lokalnom nivou.

U mnogim državama članicama EU u sektoru voda odgovornost za upravljanje i upravljanje vodnom infrastrukturom je odgovornost države (tj. lokalnih ili regionalnih vlasti), bilo preko administrativnog organa ili javnog preduzeća, što se često ostvaruje pod zakonskim monopolom.

U svojoj odluci od 4. aprila 2007. po predmetu N 588/2006 – Holandija – mjera subvencije vital Gelderland, OJ C 107, str. 1, Komisija je smatrala da mjere subvencija koje koriste samo kompanijama za pitku vodu (u vlasništvu lokalnih vlasti) na holandskom tržištu, koje nije otvoreno za konkurenciju, nemaju potencijal da utiču na konkurenciju i trgovinu između država članica. Međutim, utvrđeno je da mjere otvorene za druge korisnike ili koje se tiču industrijske vode – koje je bilo tržište otvoreno za konkurenciju – imaju takav potencijal. Kako se upravljanje i rad vodnih infrastrukture u mnogim državama članicama odvija na lokalnim, geografski zatvorenim i odvojenim tržištima koja nisu predmet konkurencije, javna finansijska podrška koja se stavlja na raspolaganje upravicima/operatorima javne infrastrukture u takvim slučajevima ne može uticati na trgovinu između država članica EU.

Zaključak

Cijeneći dostavljenu dokumentaciju, imajući u vidu da vodosnabdijevanje i djelatnost komunalnih privrednih društava predstavljaju prirodni monopol u mjeri u kojoj se koriste za pružanje usluga krajnjim korisnicima pod jednakim i nediskriminatorskim uslovima, Agencija je zaključila da sredstva koja Opština planira da dodijeli DOO „Komunalno“ Kolašin u iznosu od 125.000 eura i DOO „Vodovod i kanalizacija“ u iznosu od 35.000 eura u vidu direktnih bespovratnih sredstava, ne odnose na pitanja državne pomoći, shodno članu 2 Zakona o kontroli državne pomoći.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK SAVJETA

Dragan Damjanović

Dostavljeno:

- Opštini Kolašin, Buda Tomovića bb, Kolašin

-u spise predmeta i

-a/a